

Ochrona konkurencji: Komisja nakłada kary pieniężne w wysokości 157 mln euro na nabywców styrenu w ramach postępowania ugodowego w sprawie kartelowej

Komisja Europejska ukarała przedsiębiorców **Sunpor, Synbra, Synthomer, Synthos** i **Trinseo** karami pieniężnymi o łącznej wysokości 157 mln euro za uczestnictwo w kartelu dotyczącym zakupów na rynku sprzedaży monomeru styrenu. W ramach programu łagodzenia kar kary uniknął przedsiębiorca, który ujawnił istnienie kartelu – **INEOS**. Wszystkie sześć podmiotów potwierdziło swój udział w kartelu i zgodziło się na zawarcie ugody.

Naruszenie konkurencji

Działalność kartelu skupiała się wokół **monomeru styrenu** („styren”), który stanowi kluczowy półprodukt chemiczny przy wytwarzaniu wielu innych substancji, np. plastików, żywic, gum i lateksów.

Sześciu nabywców dzieliło się między sobą wrażliwymi informacjami handlowymi i ustalało wspólną strategię negocjacyjną podczas określania referencyjnej ceny styrenu dla sektora („miesięczna cena kontraktowa styrenu”). Cena ta była szeroko stosowana jako cena referencyjna dla sektora styrenu i często stanowiła element formuły cenowej tej substancji w umowach dostawy.

W przeciwieństwie do większości karteli, których uczestnicy zmawiają się w celu podniesienia cen sprzedaży swoich produktów, w tym przypadku sześć spółek dążyło do obniżenia jednego z elementów składowych ceny styrenu. Działania te polegały przede wszystkim na koordynowaniu swoich strategii przed przystąpieniem do negocjacji ze sprzedawcami w sprawie miesięcznych cen kontraktowych styrenu, a także w trakcie ich trwania. Miało to na celu korzystne dla stron kartelu obniżenie ceny. Do wymiany informacji związanych z ceną dochodziło przed oraz w trakcie negocjacji ze sprzedawcami styrenu. Takie praktyki są zakazane przez unijne reguły konkurencji, ponieważ zakłócają procedurę konkurencji, która powinna opierać się na indywidualnych decyzjach uczestników rynku.

Postępowanie Komisji ujawniło, że w Europejskim Obszarze Gospodarczym od 1 maja 2012 r. do 30 czerwca 2018 r. miało miejsce jedno ciągłe naruszenie. Poniższa tabela przedstawia szczegóły udziału poszczególnych podmiotów w naruszeniu:

Przedsiębiorca	Początek	Koniec
INEOS	1 maja 2012	28 września 2017
Sunpor	30 września 2016	30 czerwca 2018
Synbra	29 stycznia 2013	31 grudnia 2014
Synthomer	1 maja 2012	30 czerwca 2018
Synthos	1 września 2016	30 czerwca 2018
Trinseo	2 maja 2012	30 czerwca 2018

Kary pieniężne

Kary pieniężne zostały nałożone według [wytycznych Komisji w sprawie grzywien z 2006 r.](#) (zob. także [notatka informacyjna](#)).

Określając ich wysokość, Komisja wzięła pod uwagę w szczególności wartość zakupionego na skutek naruszenia styrenu, charakter naruszenia, jego zasięg geograficzny oraz czas trwania.

Wszystkie strony, z wyjątkiem jednej, współpracowały z Komisją w ramach programu łagodzenia kar ([obwieszczenie Komisji](#)).

w sprawie łagodzenia kar z 2006 r.):

- spółka INEOS otrzymała pełny immunitet w zamian za ujawnienie kartelu;
- spółki Sunpor, Synthomer Synthos i Trinseo skorzystały z redukcji kar ze względu na współpracę z Komisją w trakcie postępowania. Na redukcję kary wpływ miał moment podjęcia współpracy oraz stopień, w jakim przedstawione przez przedsiębiorców dowody pomogły Komisji w udowodnieniu istnienia kartelu.

Dodatkowo, zgodnie z [obwieszczeniem o postępowaniach ugodowych z 2008 r.](#) Komisja zmniejszyła kary nałożone na przedsiębiorców o dodatkowe 10 %, z uwagi na przyznanie udziału w kartelu oraz odpowiedzialności w tym zakresie.

W poniższej tabeli przedstawiono wysokość kar pieniężnych nałożonych na poszczególnych przedsiębiorców:

Przedsiębiorca	Zmniejszenie na podstawie obwieszczenia w sprawie łagodzenia kar	Zmniejszenie na podstawie obwieszczenia o postępowaniach ugodowych	Kara pieniężna
INEOS	100%	10%	0 EUR
Synthos	40%	10%	32 505 000 EUR
Sunpor	30%	10%	31 720 000 EUR
Trinseo	20%	10%	32 621 000 EUR
Synthomer	10%	10%	43 011 000 EUR
Synbra	---	10%	17 215 000 EUR

Tło sprawy

Ze względu na zmienność cen styrenu, zamówienia na dostawy tej substancji były często oparte na **miesięcznej cenie kontraktowej** publikowanej przez ICIS (Independent Commodity Intelligence Services) – agencję dostarczającą informacji o cenach towarów.

[Art. 101](#) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 53 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym zakazują uczestnictwa w kartelach oraz wszelkich innych praktyk ograniczających konkurencję.

Postępowanie Komisji zostało wszczęte we wrześniu 2017 r. wraz ze złożeniem przez INEOS wniosku na podstawie [obwieszczenia Komisji w sprawie łagodzenia kar z 2006 r.](#) Po przeprowadzeniu kontroli w czerwcu 2018 r. kolejni przedsiębiorcy, z wyjątkiem Synbra, złożyli wnioski o zmniejszenie kar.

Po rozwiązaniu kwestii związanych z poufnością, szczegółowe informacje na temat omawianej sprawy będą dostępne pod sygn. AT.40547 w [ogólnodostępnym rejestrze spraw](#) z zakresu [konkurencji](#) na stronie internetowej Komisji. Dodatkowe informacje na temat działań Komisji przeciwko kartelom znajdują się na [stronie poświęconej kartelom](#).

Postępowanie ugodowe

Dzisiejsza decyzja jest 40. decyzją ugodową od czasu wprowadzenia postępowania ugodowego w sprawach kartelowych w czerwcu 2008 r. (zob. [komunikat prasowy](#) i [notatka prasowa](#)). W postępowaniu ugodowym w sprawie kartelowej strony przyznają się do udziału w naruszeniu oraz do odpowiedzialności z tego tytułu. Akceptują one również maksymalną kwotę kary, którą zamierza nałożyć Komisja. Postępowania ugodowe w sprawach kartelowych opierają się na [rozporządzeniu nr 1/2003 w sprawie ochrony konkurencji](#) i umożliwiają Komisji stosowanie uproszczonej i skróconej procedury. Są one korzystne dla stron z uwagi na szybsze podjęcie decyzji i zmniejszenie wysokości grzywien o 10%.

Program łagodzenia kar

Program Komisji w zakresie łagodzenia kar umożliwia przedsiębiorcom przyznanie się do udziału w kartelu i współpracę z Komisją w toku postępowania. Wnioskodawca może liczyć na znaczne zmniejszenie potencjalnie wysokiej kary albo odstąpienie od jej wymierzenia. Więcej informacji o programie Komisji w zakresie łagodzenia kar można znaleźć [tutaj](#).

Komisja opublikowała niedawno [dokument](#) zawierający najczęściej zadawane pytania oraz wyjaśniający politykę i praktykę Komisji w zakresie łagodzenia kar dla potencjalnych wnioskodawców.

Narzędzie dla sygnalistów

Komisja stworzyła narzędzie ułatwiające anonimowe zgłaszanie zachowań antykonkurencyjnych. Narzędzie to zapewnia anonimowość sygnalistów dzięki specjalnie zaprojektowanemu w tym celu systemowi zaszyfrowanych komunikatów, który umożliwi dwukierunkową komunikację. Narzędzie jest dostępne pod tym [adresem](#).

Roszczenia odszkodowawcze

Każda osoba lub spółka, która ucierpiała w wyniku opisanego antykonkurencyjnego zachowania może wytoczyć powództwo przed sądem w państwie członkowskim oraz ubiegać się o odszkodowanie. Zarówno orzecznictwo Trybunału, jak i rozporządzenie Rady nr 1/2003 potwierdzają, że w sprawach prowadzonych przed sądami krajowymi decyzja Komisji stanowi wiążący dowód tego, że dane zachowanie miało miejsce i było bezprawne. Mimo, że Komisja ukarała uczestników kartelu, odszkodowanie może zostać przyznane bez pomniejszenia o karę nałożoną przez Komisję.

[Dyrektywa w sprawie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji ułatwia podmiotom poszkodowanym na skutek praktyk antykonkurencyjnych uzyskanie odszkodowania](#). Więcej informacji na temat roszczeń o odszkodowanie z tytułu naruszenia prawa konkurencji, w tym praktyczny przewodnik dotyczący określenia wartości szkody wynikłej z takiego naruszenia, znajduje się [tutaj](#).

Quote(s)

„Dzisiejszą decyzją zostaje ukaranych sześć przedsiębiorstw, które uczestniczyły w kartelu dotyczącym zakupu styrenu stanowiącego kluczowy półprodukt przy wytwarzaniu wielu produktów chemicznych. Przedsiębiorstwa te zmawiały się i wymieniały się informacjami na temat referencyjnej ceny styrenu dla sektora. Działania te miały wpłynąć na negocjacje cenowe w sposób korzystny dla uczestników kartelu, aby umożliwić im zakup styrenu po niższej cenie. Kartele zakupowe nie są najczęściej występującym rodzajem karteli. Są one jednak zakazane w świetle unijnych reguł konkurencji. Zakłócają bowiem proces konkurencji, który powinien opierać się na niezależnych decyzjach przedsiębiorstw, i nie będziemy ich tolerować”.

Wiceprzewodnicząca wykonawcza Margrethe Vestager - 29/11/2022

Pdf do druku

Ochrona konkurencji: Komisja nakłada kary pieniężne w wysokości 157 mln euro

polski (51.022 kB - PDF)

[Pobierz \(51.022 kB - PDF\)](#)

Komunikat prasowy

29 listopada 2022

Bruksela